Maa – ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
MTK ry

Jenni Hunnakko 14.11.2023

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

Asiantuntijalausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta.

MTK ry kiittää mahdollisuudesta kommentoida kirjelmää ja yhtyy kirjelmässä esitettyihin näkemyksiin.

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta (myöhemmin jätepuitedirektiivin muutos) ehdottaa muutoksia jätepuitedirektiivin kahden teeman ympärillä: 1) elintarvikejätettä koskevan säätelyn päivittämistä 2) uutta säätelyä koskien tekstiilijätettä. MTK kommentoi tässä asiantuntijalausunnossa vain elintarvikejätettä koskevia muutosehdotuksia.

Kuten valtioneuvoston kirjelmässä todetaan, on muutosehdotuksessa epäselvyyksiä, koska muutosehdotuksessa käytetty englanninkielinen termi *food waste* -termin merkitys ei ole yksiselitteinen. Realistisesti tavoitettavissa olevien tavoitteiden asettaminen ruokahävikille ja elintarvikejätteelle on mahdotonta, jos termin merkitystä ei tarkenneta.

MTK yhtyy kirjelmässä esitettyyn valtioneuvoston kantaan siitä, että ruokahävikin ja elintarvikejätteen vähentämisvaatimusten laittaminen alkutuotantoon ei ole järkevää, sillä alkutuotannon ruokahävikki ja elintarvikejäte johtuu alkutuotannossa maataloustuottajan kontrollin ulkopuolella olevista seikoista, kuten säästä ja ympäristöolosuhteista tai elintarvikeketjun myöhempien vaiheiden vaikutuksesta.

MTK tukee näkemystä, että parhaiten kuluttajakäyttäytymistä voidaan muuttaa toimivilla viestintäratkaisuilla. Konkreettisten vähennystavoitteiden asettaminen kuluttajille on kuitenkin hankalaa ja tulokset vaikeasti mitattavissa. MTK pitää perusteltuna tavoitteiden asettamista elintarvikejalostukselle ja -kaupalle, jolloin tulosten mittaaminen on selkeämpää ja tuloksiin pohjautuvien suositusten laadinta on vahvemmalla pohjalla.

MTK pitää perusteltuna arviota ehdotuksen taloudellisista vaikutuksista ruokajärjestelmään. MTK korostaa, että koko ruokajärjestelmälle syntyvien kustannusten ja hyötyjen oikeudenmukainen jakautuminen tulee varmistaa.

MTK pitää ensiarvoisen tärkeänä Pellolta pöytään -strategian mukaista tavoitetta, ettei hävikkiä vähentävillä toimenpiteillä vaaranneta missään olosuhteissa elintarviketurvallisuutta.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Jenni Hunnakko
Ympäristöjuristi